

Parlamentul
Republicii Moldova

NC nr. 19

07 Iulie 2020

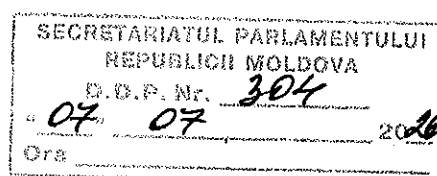
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul art. 73 al Constituției Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Legii privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură nr. 243-XV din 08 iulie 2004.

- Anexă:** 1. Proiectul de lege;
2. Nota informativă la proiectul de lege.

Nicolae CIUBUC
Deputat în Parlament

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
LEGE

**cu privire la modificarea și completarea Legii privind asigurarea subvenționată a
riscurilor de producție în agricultură nr. 243-XV din 08 iulie 2004**

Articol unic. Legea nr. 243-XV din 08 iulie 2004 privind la asigurarea riscurilor de producție în agricultură (Monitorul Oficial, 2004, nr. 132-137, art. 704), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

- 1) Articolul 3, noțiunea „suma asigurată” va avea următorul conținut:
„*suma asigurată* - quantum valoric maxim al despăgubirii de asigurare care poate fi plătit asiguratului în caz de pagubă, în funcție de valoarea recoltei sau a animalelor, la preț de piață, după caz, reieșind din costurile de producție și nivelul acoperirii de asigurare, stabilite în contractul de asigurare;”
- 2) La articolul 4, după alin. (1) se introduce alineatul 1¹), care va avea următorul cuprins:
„11) În sensul prezentei legi, asigurat este producătorul agricol, sau grup de producători, astfel cum este definit de Legea nr. 276/2016 cu privire la principiile de subvenționare a producătorilor agricoli, care a încheiat, sau pentru care s-a încheiat un contract de asigurare.”
- 3) La articolul 5:
Alin. 2, lit. a) va avea următorul cuprins:
„a) recolta culturilor agricole, inclusiv reducerea prețurilor de comercializare, ca urmare a scăderii calității acesteia”;
La alin. (3), lit. d) se exclude;
- 4) La articolul 6:
alin. (1), după cuvintele „pierderi de recoltă” se introduce textul „și calitatea acesteia”;
- 5) la alin. (2), lit. a), după textul „și a plantațiilor multianuale” se introduce textul „sau al calității acesteia”.
- 6) La articolul 8, după alin. (1) se introduce alin. (1¹), cu următorul conținut:
„(1¹) Suma asigurată la asigurarea calității culturilor agricole și a plantațiilor multianuale se stabilește în **baza valorii recoltei prognozate**, reieșind din cerințele de calitate și comercializare pentru producția în stare proaspătă, aprobate de Guvern. **Valoarea recoltei prognozate** se calculează în baza prețului de piață al producției, calculat în mediu pe ultimii 3 ani, precedenți, stipulate prin acordul comun al părților. Suma asigurată reprezintă diferența de preț dintre valoarea recoltei prognozate și **valoarea producției îndreptate spre procesare, sau în alte scopuri. Valoarea producției îndreptate spre procesare, sau în alte scopuri** se calculează în baza prețurilor de achiziție a producției, calculate în ultimii 3 ani, dar nu mai mult decât valoarea producției facturate de facto”.
- 7) La art. 9, alin. (1) după cuvintele „producătorul agricol” se introduc cuvintele „sau Beneficiarul asigurării”, iar la alin. (3), cifra „10” se substituie cu cifra „15”;
- 8) La art. 10:
alin. (1), după cuvintele „se plătește” se adaugă cuvintele „de către asigurat sau beneficiarul asigurării”;
la alin. (2) cifra „2” se exclude, iar la ultima propoziție cuvintele „Rata a doua” se substituie cu cuvintele „ratele ulterioare”.
La alin. (3), lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) Pentru recolta culturilor de toamnă – cel târziu la 1 mai a anului recoltării, sau în cazul asigurării riscului de îngheț de iarnă – cel târziu la 1 decembrie a anului precedent recoltării;”

La alin. (5) textul „ratei a doua” se substituie prin textul „ratelor ulterioare”;

La alin. (6) textul „rata a doua” se substituie prin textul „ratele ulterioare”.

9) La art. 11:

alin. (1), textul „cauza pierderilor” se substituie cu textul ”riscul sau grupul de riscuri produse”, iar textul „valoarea estimativă a pierderilor” se exclude.

alin. (2), va avea următorul cuprins:

(2) Asigurătorul este obligat, în termen de 10 zile de la data primirii înștiințării despre cazul asigurat, să întocmească, cu participarea reprezentantului subdiviziunii teritoriale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și a asiguratului, precum și, după caz, cu participarea reprezentantului Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și al Serviciului Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice, un act de constatare a pagubelor, în care se indică: estimarea influenței asupra recoltei a riscurilor asigurate și neasigurate; suprafața afectată; quantumul estimative al pierderilor în urma producerii riscurilor asigurate; eventualele obiecții ale părților referitoare la quantumul pagubelor estimative. Actul se întocmește în câte un exemplar, ce le revine părților participante la constatarea producerii riscului asigurat”.

Se completează articolul cu un alineat nou, (7) cu următorul cuprins:

„(7) În cazul afectării calității recoltei, valoarea pierderilor se calculează prin diferența dintre prețul producției, stabilite în contractual de asigurare și prețul de comercializare către procesare, sau în alte scopuri, calculate conform art. 8 a prezentei legi.”

10) La art. 12, alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Asigurătorul este obligat, în termen de 15 zile de la data primirii înștiințării despre cazul asigurat, să întocmească, cu participarea reprezentanților asiguratului și al subdiviziunii teritoriale a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, un act de constatare a pagubelor în care se indică: quantumul pierderilor estimate în urma producerii riscului asigurat, calculul estimative despăgubirii de asigurare, eventualele obiecții părților privind quantumul pagubelor estimative. Actul se întocmește în câte un exemplar, ce le revine părților participante la constatarea producerii riscului asigurat.

11) La articolul 14:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Asigurătorul, în termen de 10 zile de la data prezentării ultimului document prevăzut în contractual de asigurare și semnării acordului asupra mărimii despăgubirii de asigurare calculate, plătește despăgubirea de asigurare.”

Se completează articolul cu un alineat nou, (5), cu următorul cuprins:

„(5) În cazul când, la momentul achitării despăgubirii de asigurare, partea primei de asigurare subvenționată de către stat nu a fost încasată, asigurătorul achită despăgubirea de asigurare proporțional primelor de asigurare încasate. După achitarea de către stat a părții subvenționate, asigurătorul în termen de 10 zile calendaristice achită asiguratului partea restantă a despăgubirilor de asigurare.”

12) La articolul 17:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Contractul de asigurare se încheie pe perioada unui ciclu agricol, pe un an sau pe un termen mai scurt, în funcție de perioada posibilă de producere a riscurilor asigurate”.

Alineatele (2) și (4) se abrogă.

La alin. (5) a doua propoziție se exclude.

13) La articolul 21:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pentru realizarea prevederilor prezentei legi, anual, în Fondul Național pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală sunt alocate mijloace financiare destinate subvenționării asigurării riscurilor de producție în agricultură”.

Alin. (5) se exclude.

14) La articolul 22:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pot fi subvenționate primele de asigurare în cazul asigurării recoltei culturilor Agricole, inclusiv și plantațiile multianuale de orice risc sau de un grup de riscuri cum ar fi: seceta excesivă, grindină, înghețuri timpurii de toamnă, de iarnă și târzii de primăvară, inundație, ploi torențiale, incendiu, suflarea semințelor, polignirea culturilor, atacul organismelor dăunătoare și alte calamități naturale”.

alin. (3) va avea următorul cuprins:

(3) Se admite subvenționarea primelor de asigurare la asigurarea animalelor, păsărilor, familiilor de albine și a peștilor de următoarele riscuri: pieirea și/sau sacrificarea forțată conform indicațiilor responsabile din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, din cauza bolilor, calamităților naturale, accidentelor/incendiilor”.

15) La art. 23, alin. (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Cuantumul subvenției se stabilește în baza primelor de asigurare calculate conform tarifelor de asigurare prevăzute în condițiile speciale de asigurare a riscurilor de producție în agricultură și constituie cel puțin 50% din valoarea acestora pentru toți producătorii agricoli. Guvernul, în dependență de disponibilitatea financiară, condițiile climaterice, precum și pentru promovarea culturii asigurărilor în agricultură, mai cu seamă a produselor cu valoare adăugată, poate dispune majorarea sumei subvenției aferente primelor de asigurare, cu pînă la 20 puncte procentuale.

La alin. (3), în final se completează cu textul „dacă actele normative nu stabilesc altfel”.

PRESEDINTE AL PARLAMENTULUI

Notă informativă

la proiectul Legii cu privire la modificarea și completarea Legii privind asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură nr. 243-XV din 08 iulie 2004

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Sectorul agricol este unul foarte vulnerabil la calamitățile naturale. Frecvența acestora este în permanentă creștere. Suntem martori ai schimbărilor climatice care generează înghețuri, inundații, secete, căderi de grindină, etc.

Pierderile cauzate fermierilor se evaluează de la sute de milioane de lei până la miliarde, fapt care afectează nu doar starea financiară a acestora, dar și indicatorii macroeconomici ai țării (mai ales în cazul secetelor excesive).

Protejarea sectorului agricol de calamitățile naturale a fost permanent o preocupare a statului, care caută să identifice mecanisme de diminuare a consecințelor negative a acestora.

Alocarea ad-hoc de mijloace financiare fermierilor afectați, nu este în sine o soluție de lungă durată, deoarece aceasta nu motivează agricultorii să-și protejeze bunurile iar în buget nu întotdeauna există surse financiare, care de urgență ar putea fi alocate.

Astfel, anume asigurările în agricultură reprezintă un mecanism viabil de lungă durată, însă care, din cauza costurilor ridicate, necesită sprijinul statului, prin acordarea subvențiilor la primele de asigurare.

Începând cu anul 2005, pe piața asigurărilor din Republica Moldova au fost implementate asigurările agricole subvenționate, având ca bază Legea cu privire la asigurarea subvenționată a riscurilor de producție în agricultură nr. 243/2004.

Într-un interval de timp de 14 ani de la intrarea în vigoare a acestei Legi s-au constatat un șir întreg de lacune, neclarități și imperfecțiuni, care frânează dezvoltarea asigurărilor agricole subvenționate și care nu răspunde deplin necesităților fermierilor.

La fel, Legea nr. 243/2004 lasă loc de multe interpretări, care creează dezechilibru între părțile implicate în acest proces, sau limitează aria de acțiune al acesteia, lucru care ulterior nu permite extinderea suprafețelor agricole asigurate.

De asemenea s-au depistat un șir de neclarități în privința modului de identificare a obiectelor asigurate, volumului lor (cantității), costului, etc., care generează ulterior interpretări.

Asigurările în agricultură în RM stagnează, acest instrument este slab dezvoltat. În pofida riscurilor frecvente care afectează sectorul agricol an de an, cauzând pierderi enorme, doar 1-1,5% din suprafețe agricole se asigură anual, împotriva riscurilor, sau până la 300 de producători agricoli din țară se asigură. Motivele sunt diverse, de la lipsa surselor financiare disponibile din partea fermierilor, până la credibilitatea scăzută de care se bucură sistemul de asigurări existent, nu în ultimul rând, diversitatea redusă a pachetelor de asigurări oferite de asiguratori, pe alocuri limitate de legea existentă (imposibilitatea asigurării riscurilor aferente calității producției, eventual a cheltuielilor tehnologice).

Astfel, în urma unei analize detaliate a Legii menționate s-a ajuns la concluzia necesității primirii unor amendamente la legea menționată.

Proiectul de lege are drept scop:

- a) reducerea intervenției statului prin acordarea de compensații în cazul producerii calamităților naturale prin creșterea rolului asigurărilor în agricultură;
- b) stimularea accesului fermierilor la asigurările în agricultură;
- c) crearea posibilității pentru asiguratori de a crea noi produse de asigurare solicitate de către fermieri;
- d) stimularea creditării fermierilor prin crearea posibilității de a asigura, la cererea instituțiilor financiare, bunurile agricole gajate;
- e) extinderea listei de obiecte și riscuri a căror asigurare urmează a fi subvenționată;
- f) eliminarea lacunelor depistate și ajustarea terminologiei utilizate la prevederile Codului civil modernizat.

4. Principalele amendamente și evidențierea elementelor noi

Unul din amendamente prevede includerea în sfera subiecților raporturilor de asigurare și beneficiarul asigurării, care pot fi atât băncile comerciale care creditează fermierii, cât și prestatorii de mărfuri și servicii (furnizori de produse de uz fitosanitar, furnizori de semințe, servicii agrotehnice și

transport) care au garanția restituirii investițiilor în caz de producere a riscurilor asigurate. Participarea băncilor comerciale la raporturile de asigurare creează premise pentru creditarea afacerilor în agricultură, în special a celor care nu dispun de gaj. De asemenea, este necesar de menționat că spre deosebire de fermieri, băncile comerciale dețin o putere de negociere mai puternică, ceea ce va garanta prime de asigurare mai mici, corectitudine în întocmirea și deservirea contractelor de asigurare, achitarea integrală și în termeni a despăgubirilor de asigurare.

De asemenea, se propune extinderea domeniului de acțiune a legii la asigurarea calității recoltei, dar și asigurarea costurilor (cheltuielilor tehnologice) de producție, fapt care va face mai accesibilă asigurarea pentru mulți fermieri. Această propunere vine în contextul în care producerea riscului asigurat nu conduce de fiecare dată la pierderi cantitative de recoltă, afectând-se doar calitatea ei (aspectul exterior al producției, etc.). În aceste cazuri, asiguratorul nu este în drept să plătească despăgubiri producătorului agricol, atât timp cât acesta s-a asigurat de pierderile cantitative de recoltă. Or, de cele mai multe ori, lipsa calității producției agricole face imposibilă și comercializarea, afectând-se în așa fel veniturile producătorilor agricole.

Un amendament aparte prevede eliminarea unei erori mecanice admise în lege, deoarece art. 23 al Legii 243-XV permite subvenționarea asigurării plantațiilor multianuale, iar art. 5 al aceleiași legi nu le prevede ca obiect al asigurării.

Un amendament aparte, de asemenea prevede revenirea la nivelul de 15% din valoarea primelor subscrise pe contractului de asigurare, care pot fi utilizate de către asigurator pentru acoperirea cheltuielilor de gestiune a contractelor. Revenirea la această cotă este dictată de faptul că nivelul mic al primelor de asigurare încheiate de asiguratorii nu permite acoperirea tuturor costurilor suportate în legătură cu gestiunea acestor tipuri de contracte. Estimările sunt reflectate în anexa nr. 1.

Alt amendament, prevede posibilitatea achitării de către beneficiarul asigurării a primei de asigurare. După cum s-a menționat mai sus, în calitate de beneficiar al asigurării poate apărea atât băncile comerciale cât și furnizorii de produse de uz fitosanitar, de semințe, servicii agrotehnice și transport, care în raporturile comerciale sunt creditorii producătorului agricol și au interes în obținerea de către acesta a recoltei asigurate și stingerea creanțelor. În special, în situația în care se produce riscul asigurat, acesta are garanția că își va satisface creanța din suma despăgubirii de asigurare, ceea ce îl motivează pe creditor să achite prima de asigurare în interesul asiguratului.

De asemenea, se propune introducerea posibilității achitării primei de asigurare în mai mult de două tranșe, ceea ce va reduce povara financiară asupra producătorului agricol asigurat.

Totodată, alt amendament reglementează posibilitatea achitării primei de asigurare sau a primei tranșe a acesteia pentru recolta culturilor de toamnă cel târziu până la 1 mai al anului recoltării, întrucât instituirea termenului până la 01 decembrie indisponibilizează o sumă de bani ai asiguratului pe o perioadă de până la jumătate de an, pentru riscuri care se vor produce în anul viitor, de asemenea reprezentând o limitare nejustificată a dreptului de achitare a primei și tranșelor de asigurare, în special, în cazul când asiguratul nu dispune de lichidități.

La fel, se propune ca pentru cazurile când asiguratorul trebuie să achite despăgubirea de asigurare, iar partea primei subvenționate încă nu a fost încasată de la stat, se prevede clar achitarea de către Asiguratorii a despăgubirii proporțional primei de asigurare încasate la momentul plății, după care, la încasarea părții subvenționate – să fie achitată și partea restantă a despăgubirii de asigurare.

La fel, se propune o prevedere, care ar permite Guvernului în funcție de necesitate/posibilitate să majoreze nivelul de subvenționare a primelor de asigurare de la 50% până la 70% în scopul stimulării mecanismului de asigurare, extinderii suprafețelor cu culturi agricole asigurate și totodată diminuarea poverii financiare asupra producătorilor agricoli.

A fost delimitată componența comisiei de investigare a cazului asigurat în funcție de bunurile asigurate. Totodată, au fost excluse AIPA și Direcția Agricolă Raională din componența comisiei de constatare a producerii cazului asigurat, întrucât acestea nu dispun de competențe, sau chiar aportul AIPA se limitează până la momentul subvenționării primei de asigurare, indiferent dacă s-a produs sau nu riscul asigurat. În locul acestora în schimb, a fost inclusă ANSA, care dispune de o rețea extinsă de specialiști competenți în toată Republica.

5. Fundamentarea economico-financiară:

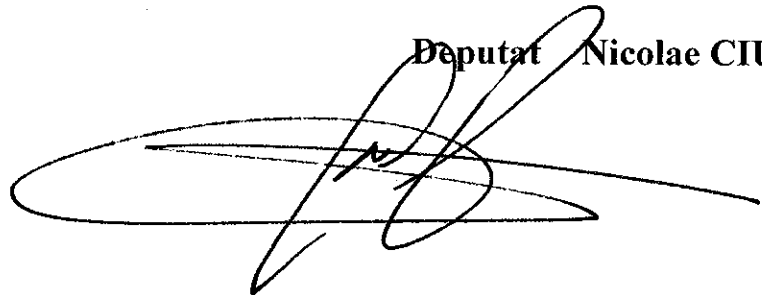
Implementarea acestor prevederi va necesita cheltuieli suplimentare, în condițiile creșterii numărului de fermieri care vor recurge la asigurarea riscurilor de producție, aceste cheltuieli urmînd a fi acoperite în limita Fondul național de dezvoltare agricolă și mediului rural, arobată anual în bugetul de stat. Datele pentru ultimii 4 ani de asigurare subvenționată, ne arată că din FNDAMR, anual, se valorifică între 4-10 mln. Lei. Ca rezultat al creșterii interesului din partea fermierilor față de asigurările subvenționate, reieșind, inclusiv din consultările cu reprezentanții asiguratorilor, asigurările vor deveni mai atractive, costurile vor scădea, fapt care se va răsfrînge pozitiv și asupra modului de valorificare a fondurilor statului alocate în acest sens.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

În urma adoptării la Lege a amendamentelor propuse, se vor modifica următoarele hotărâri ale Guvernului:

1. Hotărîrea Guvernului nr. 217/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind subvenționarea asigurării riscurilor de producție în agricultură;
2. Hotărîrea Guvernului nr. 455/2017 cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

Deputat Nicolae CIUBUC

Estimarea cheltuielilor de gestiune a companiei de asigurări

	1 persoană	1 persoană	2 persoane	3 persoane	3 persoane
Prima subscrisa (estimări companie asigurări)	1,000,000	2,000,000	5,000,000	10,000,000	20,000,000
Comision intermediari (7%)	70,000	140,000	350,000	700,000	1,400,000
Defalcari CNPF (0,75%)	7,500	15,000	37,500	75,000	150,000
Salariu anual calculat	120,000	120,000	240,000	360,000	360,000
Cheltuieli aferente salariului:	27,000	27,000	54,000	81,000	81,000
<i>Fondul Social</i>	21,600	21,600	43,200	64,800	64,800
<i>Asigurarea medicala</i>	5,400	5,400	10,800	16,200	16,200
Locatiune	24,700	24,700	49,400	74,100	74,100
Servicii comunale	2,000	2,000	4,000	6,000	6,000
Cheltuieli de intretinere incaperi	800	800	1,600	2,400	2,400
Cheltuieli de intretinere auto (<i>asigurare, deservire, schimbare roti etc.</i>)	9,179	9,179	9,179	14,179	14,179
Amortizarea auto	32,318	32,318	32,318	32,318	32,318
Combustibil (<i>inclusiv, deplasari</i>)	27,360	27,360	38,760	61,560	84,360
Telefonie fixa	300	300	600	900	900
Telefonie mobila	1,680	1,680	3,360	5,040	5,040
Internet	300	300	600	900	900
Alte cheltuieli IT	2,000	2,000	3,000	4,000	4,000
Amortizari si casari	3,000	3,000	4,000	5,000	7,500
Alte cheltuieli administrative (<i>rechizite de birou, hirtie A4, echipament, apa potabila</i>)	1,860	1,860	3,720	7,440	14,880
Cheltuieli de marketing (<i>buclete, promovare pe internet, radio</i>)	8,000	8,000	16,000	24,000	32,000
Total Cheltuieli de gestiune	337,997	415,497	848,037	1,453,837	2,269,577
Cota Cheltuieli de gestiune	33.80%	20.77%	16.96%	14.54%	11.35%